

Akademie výtvarných umění v Praze
Studijní program Výtvarná umění/ Volné umění

DELUISA

Matěj Pšenička

Vedoucí diplomové práce: Kateřina Olivová, Darina Alster

Oponent diplomové práce: Jan Durina

Akademický rok 2025/2026

Kapitoly

1. Úvod
2. Móda
3. Umění
4. Identita
5. Studium na AVU
6. Závěr
7. Zdroje

Úvod

"Felt the wind on my skin. Slowly drying tears of desire which I lost with the last word of ours. Felt my body floating as fabric of my shirt, when I was trying to go for hunt of saving self. Take me to your land, where the turtles can fly and my heart find a love. Of course it was another delusion of mine, because I was again in position of awareness that I made mistake as usual. Diary was full of chaos, that I made based on that desire, that I lost before."

Osobní deník, 2025

Jako umělec jsem po dobu svého studia na Akademii výtvarných umění v Praze zkoumal možnosti své tvorby a hledáním alternativ jsem si uvědomil, co je primární v mé umělecké praxi. Od experimentování s performance, videoartem, instalacemi, textilní tvorbou až po zkoumání mé identity či feministických a queer témat. Za pomoci vlastní fluidity jsem své projekty mezi sebou prolínal a pracoval dosti organickým způsobem. Projekty získávali svůj osobní přístup a vzájemně společně komunikovaly.

Po studiu na Akademii si uvědomuji, jak je pro mě má vlastní tvorba velice osobní prostředek, jak komunikovat sám se sebou i se světem kolem mě. Osobní přístup mi dává možnost komunikovat intimněji. Své diváctvo vnímám jako komunitu, která přichází, poslouchá a následně skrze vnímání mé tvorby hledá sebe samé. Možná toto je i důvodem, proč mě například zajímá performance a oděvní tvorba. Podstatný je přímý tělesný a smyslový zážitek: Kontakt s lehkým pohlazením. Dotekem. Přímou na kůži, přímo na duši.

Móda

Od prvního ročníku jsem rád využíval ve své tvorbě kostým. Oděvní tvorbě jsem se věnoval vždy, dopomáhala mi se vyjádřit Oděv, jako potencionální nositel identity, mě fascinoval od dětství a fascinuje dodnes. Během studií jsem zkoumal přístupy, které by mi dávaly smysl. Mohu s radostí říci, že pro mě byl vždy důležitý princip udržitelnosti a recyklace. Uvědomuji si, že na naší planetě je veliký problém co se týče textilního odpadu a tato situace se odráží na stavu funkčnosti klimatu naší planety a života všech, kteří zde žijí.

Pokud bych měl popsat, odkud pramení má inspirace, určitě bych zmínil jména jako Vivienne Westwood, Jean Paul Gaultier, John Galiano a Soltitude Studios. V rámci tvorby pro mě bylo vždy přirozené pracovat s deadstock materiály a využívat upcyclování. Upcyklace neznamená pouze přetvoření - zkoumáme zde i (de)konstrukci samotného oděvu, opravy, přešívání, oživování unaveného materiálu. Tato metoda může působit jako trend dnešní doby. Za mě dobrý trend, jelikož dopomáháme recyklaci. Pokud se podíváme zpět, můžeme poukázat například na Vivienne Westwood. Vivienne byla feministka, designérka, aktivistka. Známá pro svou punk estetiku a za mě velikou průkopnicí, co se týče i samotného nabourávání genderových stereotypů v oděvu. S Vivienne se osobně ztotožňuji nejen kvůli tomuto přístupu - vždy mě fascinovalo také její zpracovávání kolekcí, které často působí až jako kostymní tvorba. Pokud zde poukážu na konkrétní kolekci, určitě bych řekl Pirate for Autumn/Winter 1981-1982. Svou inspirací v mořské estetice a v romantizování pirátské estetiky sdílím s Vivienne, která zpracovala kolekci inspirovanou právě pirátským.

Vivienne Westwood Autumn/Winter 1981-1982

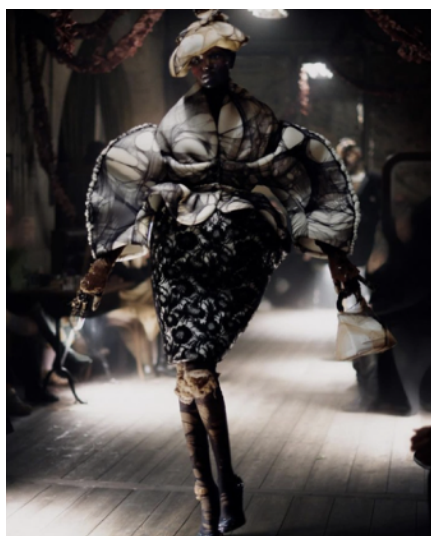
"With her first collection called Pirate for Autumn/Winter 1981-1982, Westwood propelled the punk aesthetic and laid the groundwork for the aesthetic current known as the New Romantics, which, in addition to being expressed through music, was also expressed through historical and pirate-like silhouettes: baggy pants, asymmetrical collars, rectangular cuts, and a daring androgyny"

Dále mohu poukázat na Jean Paul Gaultier s jeho kolekcemi, ve kterých opět nalezneme inspiraci pirátskou estetikou, která v jeho tvorbě vynikala v devadesátých letech. Opět je zde hra s genderovými stereotypy a silnou performativní auroou. Jedná se o jasný příklad maximalistické tvorby, kdy nám chaos dává smysl. Toto zároveň cítím u Johna Galliana, kterého známe například jako kreativního ředitele pro Dior či Maison Margiela. Zde bych obzvlášť vyzdvihl důraz na krásné dramatico patrné v jeho tvorbě. Jasný důkaz, kdy se móda setkává s uměním a přenáší na nás silné emoce. Můj jasný a osobní favorit byla kolekce pod značkou Maison Margiela v roce 2024. Jednalo se o jeho poslední kolekci pod touto značkou a upřímně bych dokázal říci, že se jedná o špičkovou práci od oděvu, make-up až po samotnou prezentaci kolekce. Zároveň věřím, že tato kolekce měla veliký vliv na současnou scénu.

Jean Paul Gaultier 1998

Pokud bych zmínil tvůrce, který mě také oslovil a inspiroval, rád bych jmenoval Soltitude studios. Značka, která vznikla v Copenhagen a dost silně přenáší přírodu a jejího ducha do svých projektů. Dokázal bych říci, že se jedná o ekosexuální prožitek v oděvní tvorbě. Kabelky vypadající jako hromada mořských řas. Oděv rozležen přímo na dně oceánů. Materiály využívající vady. Organická estetika, která nám pomalu ale jistě přichází do oděvního průmyslu pravděpodobně díky antifashion estetice.

Maison Margiela 2024

Soltitude Studios 2022

Umění

Pokud se ohlédnu za tématem ekosexuality, které zde uvádím jako jedno z východisek mé práce musím zmínit vyjímečnou umělkyni Annie Sprinkle. Poznal jsem ji osobně během workshopu na AVU, kdy jsme zkoumalx samotné téma ekosexuality a mně osobně dalo nový rozměr přístupu ke své tvorbě. Má fascinace skrze přírodou a jejími strukturami dostaly osobnější a procítěnější kontext. Být ekosexuální znamená nabití s přírodou. Zkoumání a bádání nad tím, jak se stát okolím. Jak se podívat na vodní řasy, dotknout se jich a dále přemýšlet, jak se jimi stát. Je to oslava přírody. Docenění. Sexualita není pouze o sexu. Je to o senzualitě, přitažlivosti a pocitu touhy. Jak zastavit čas a vnímat přírodu okolo sebe? Tento postoj se snažím určitým způsobem zpracovávat i do své umělecké tvorby. Jak oděv může být ekosexuální? Zároveň pokud odstoupím od tématu ekosexuality, která je pro Sprinkle dosti výrazným tématem, můžeme zde poukázat i na její podporu vůči queer komunitě, kterou ve svých projektech aktivně prokazuje.

Annie Sprinkle a její parterka Beth Stephens

Osobně mě téma ekosexuality dostává i k tématu merpeople - mytologickým bytostem pro nás známé hlavně jako mořské panny. Byly to mé první momenty na Akademii, kdy jsem svou fascinovanost k mořským pannám začal objevovat. Postupem času jsem si i uvědomil, kolik máme v historii až po popkulturu referencí na jejich existenci. O mořských pannách slyšela většina z nás již od raného dětství, kdy nám byly představeny v

Lady Gaga - You and I

pohádce Malá mořská víla. Další zmínky v pop kultuře ohledně mořských panen či mořských bytostí můžeme také vidět například v seriálu H2O: Stačí přidat vodu, Piráti z Karibiku, Splash či v rámci hudebního klipu od zpěvačky Lady Gaga – You and I, kde se v důsledku bolestné lásky proměňuje v mořskou pannu.

Pokud se zaměříme na dějiny umění, mořské náměty jsou často vyobrazovány, včetně mořských bytostí. Zmínky máme již v Babylonu, kdy je zmínka o bohu Dagon. V antice se setkáváme často Sirénami, které byly původně vyobrazovány jako ptáci s ženskou hlavou. V pozdější době se transformovala jejich podoba k nám blízkým mořským pannám. Ve středověku jako symbol pokušení i byly často vyobrazovány jako symbol hříchu. Často držely hřeben či zrcadlo, který je atributem marnivosti. Jejich vyobrazení můžeme potkávat v gotických katedrálách jako je například Notre-Dame. V renesanci a baroku začínají být panny více sexualizovány – jsou ladné a krásné. Jsou vyobrazovány ve souvislosti mytologických motivů – Poseidona, Tritóna či jako vodní nymfy.

Romantismus vyobrazuje mořské panny jako tajemné a krásné bytosti – v této době vznikla jedna z nejznámějších pohádek a můj osobní favorit – Malá mořská víla (1837) od Hanse Christiana Andersena. Právě v této pohádce je silné téma emocí, krásy a touhy po spojení dvou světů, které není možné. Pokud se dostaneme do moderního a současného umění, nacházíme novou symboliku, kterou vnímám dosti podobným způsobem. Transformace, identita, feminismus a souvisí s tím dokonce i samotná environmentální tematika. V dnešní době se dostáváme k přímému navázání na queer tematiku, kterou řeším i ve své osobní tvorbě.

Má oblíbená umělecká díla, týkající se mořských bytostí, jsou určitě od Johna Williama Waterhouse – *A Mermaid*. Obraz je doprovázen melancholickou energií, díváme se na mořskou pannu vyčesávající si své vlasy a zahleděně se dívá na světlo na břehu. Přemýšlí o propojení dvou světů? Možná ano. Další ikonické dílo, které nás sice trochu odvádí od mořských pannen, ale poukazuje na existenci mořských bytostí je samotné Zrození Venuše. Afrodita – bohyně lásky, která se zrodila z mořské pěny a dále pokračuje k břehu v obrovské mušli, která ji plaví přes moře. Určitě bych dále zmínil například Fredericka Leightona – *The Fisherman and the Syren*.

John William Waterhouse - A mermaid.

Když se vrátím k popkultuře a dějinám umění - osobně bych rád zmínil Madonnu na Metgala 2026, kdy tématem bylo Fashion is art. Její outfit navržený značkou Yves Saint Laurent, kdy inspirace vychází z obrazu od umělkyně Leonora Carrington. Originální obraz je snový surrealistický skvost, kdy Madonna přivedla jeho část k životu. Jako tajemná bytost, s lodí na hlavě, stojící v kruhu bytostí, které se kolem ní točí. Působí to velice tajemně a zároveň dosti rituálně. Loď můžeme vnímat jako symbol přechodu. Života a smrti či vědomí a nevědomí. Či cestování mezi realitami? Proč zmiňuji tento obraz? Pro mou diplomovou práci je zásadní koráb, o kterém jsem snil od začátků plánování mé diplomové práce. Vnímal jsem ho jako moment strachu. Sny které se ocitly na dně oceánů, postupně se rozpadaly a já se strachoval, že k nim přirostu jako mořský korál, který zde končí svou etapu. Pomocí manifestace se stávám sám korábem a manifestací vytvářím, transformuji, nový způsob žití a všechny strachy proměňuji v novou cestu. Koráb, který má svou posádku: piráty, kteří si žijí podle svého. Zároveň reference mořských pannen jsou stále přítomny. Zpětně vytahuji Malou mořskou Pchendu, která po letech opět vychází a rozhoduje se tranformovat do jiné podoby . Podobně jako v Andersenově pohádce, jen v mé osobní interpretaci

Madonna na Met Gala 2026

Leonora Carrington - The Temptation of St. Anthony

Identita

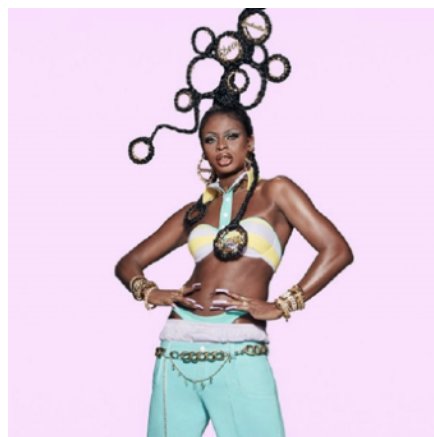
První projekt, který jsem zpracovával na půdě Akademie byla Malá mořská Pchenda. Mladá queer bytost hledala sebe samého a právě Darina Alster mi poukázala, že umění může být osobní. "Tvoje klauzura je Malá mořská Pchenda. Ukaž, kdo jsi, kdo je Pchenda. Udělej, co potřebuješ." Tato slova odstartovala něco, co jsem dlouho hledal. Z Matěje Pšeničky se postupně stávala mořská panna, která vycházela z jeho dětské radosti. Z touhy být pop star. Z touhy uniknout světu a zkoumat sebe samého. Byla potřeba oslavit sebe samého, abych dokázal předávat dále. V umění, tvorbě, životě a v lásce.

Matěj Pšenička - Malá mořská Pchenda

Malá mořská Pchenda je identita, která nachází podstatu sebe samého ve vodním světě. Zkoumá vlastní nedostatky a snaží se je manifestovat, aby se staly realitou a mohly být projeveny a tím i léčeny. Pchenda je určitou formou dragu, tedy metodou práce s identitou, kdy se jedinci stávají vlastním alteregem a často pracují s motivem, kdy do své nové persóny přenášejí vlastnosti, které v osobním životě postrádají. Alterega nám dopomáhají v získávání toho, co nemáme. Dávají nám sebedůvěru a do našeho podvědomí přenášejí věci, které vnitřně chceme, ale jsou pro nás náročné na uchopení. Pomocí dragu se odosobňujeme od nás samotných a dopomáhá nám méně řešit, co si o nás myslí naše okolí. Pohled na alterego krásně vystihla drag queen Symone, která se účastnila Rupaul's Drag Race v 13 sezóně. Symone je pro mě velice inspirující a ztotožňuji se s jejím názorem na drag. V celé sezóně nastalo více momentů, kdy vypráví o své osobní zkušenosti a velice jasně mluví o tom, jak ji drag dokázal v mnoha ohledech pomoci.

Symone: Oh man. You know that girl. That girl. As soon as I started doing drag, because to me, Symone is the me that I didn't allow myself to be as a kid. Symone helps Reggie not be so in his head all the time. She is the confidence, she's the essence, the je ne sais quoi. The shyness thing, it ends up being a crutch and an excuse for you to not really spread your wings.

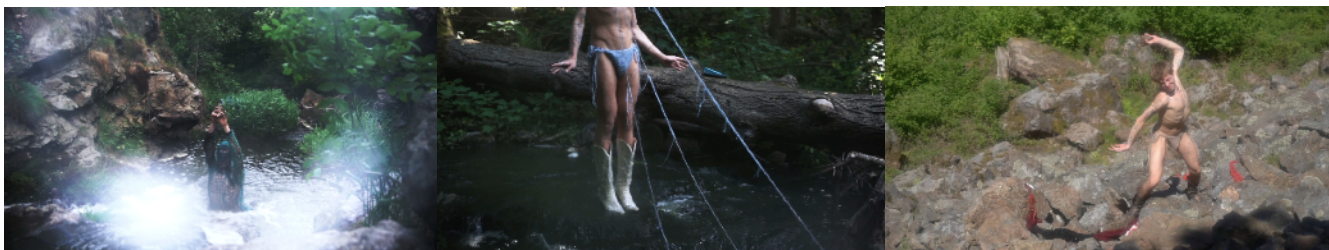
Symone, Rupaul's Drag Race

Studium na AVU

Když se zpětně podívám na svou práci na Akademii, mohu opět zmínit kostymní tvorbu, ale také chci zmínit mou tvorbu v rámci instalací a videoartem, ve kterém pracuji primárně s performance a autorskými texty.

Instalace jsem vždy řešil formou recyklace. Do třetího ročníku vnímám velké experimentování s materiály, které se časem zaměřilo na práci s textilem. Od třetího ročníku jsem se začal aktivně věnovat háčkování, které přenáším nejen do oděvní tvorby.

Skvělý příklad byl například Oltář klidu. Jedná se o uměleckou instalaci a oltář. Oslavoval vnitřní klid a únik před urychleným světem, který nás dokáže negativně ovlivňovat. Zároveň jsem se poukazoval na techniku háčkování, kdy jsem se jako queer bytost a jedinec přibližoval starším generacím a stavěl most, který nám dával možnost osobnějšího kontaktu právě se staršími generacemi. Tento projekt odstartoval mou touhu po textilní tvorbě. Háčkování jsem využil například i v předchozím projektu Clown of the day, kdy jsem pracoval s feministickými a globálními otázkami a vytvořil několik klaunů, kteří řešili různé problémy a zároveň poukazovaly, jak se problémy mezi sebou prolínají. Projekt jsem vystavoval na sólo výstavě v Avoid Gallery, kdy jsem mu vtiskl širší a hlubší význam, než-li během klauzur na AVU. Během mé první sólo výstavy jsem zároveň prožíval náročné psychické období a svou tvorbu směřoval více do nitra a to poetickým a performativním způsobem. Vytvořil jsem krátký film Postprodukce respektu, který vyprávěl o prožití psychického zhroucení a následného healingu skrze osobní aftercare. V tomto bodě jsem se rozhodl svou tvorbu textilní a oděvní tvorbou směřovat primárně do performance. Vnímám důležitost přirozeného prolínání těchto médií.

Matěj Pšenička - Postprodukce respektu

Má diplomová práce je završení toho, co jsem celé roky zkoumal a prožíval. Jsou zde mé strachy i radosti, zkušenosti i nové možnosti. Uvědomění že jako jedinec jsem schopný. A zároveň, že s pomocí kolektivu dokážu ještě více! Jedná se o kolektivní tělo? Usmívám se a uvědomuji si, že právě toto téma bylo na mých přijímacích zkouškách a jako kdybych se opět stočil k tomu, co bylo na začátku a využil to v současné praxi, která je více uvědomělá a prozkoumaná.

Jako performerstvo v mé diplomové práci jsem chtěl intuitivně oslovit primárně ty, kteří mě inspirují a ovlivňují v životě. Nechtěl jsem spolupracovat s někým, kdo je mi cizí. Vytvářím mou pirátskou posádku z bytostí, kdy má fascinace k nim vychází z mého nitra. Zlata Ziborová, se kterou jsem vždy s láskou spolupracoval. Anna Ruth, která mě inspiruje od doby, kdy jsem viděl její diplomovou práci na AVU. Richard Eliaš, u kterého vidím své mladší já. Právě vnitřní dítě, které sní o nemožném. Každý má své odůvodnění a místo na mém korábu. Práce s performantsvem je individuální. Každému se snažím vytvořit pirátské alterego, které vychází z jejich osobního života. Oděvem jejich identitu podporuji. Komunikuji, jak by jejich podoba měla vypadat. Snažím se nacítit každého a každou z nás, aby finální outfit byl vůči nám co nejvíce autentický a reálný. Kostýmy jsem začal realizovat v rámci mé stáže na UMPRUM pod vedením Mira Saba. Bylo pro mě důležité zkoumat nové možnosti a zároveň si udržet osobitý styl.

V performance zkoumáme strachy i naději. Praktikujeme rituál, který nás očisťuje od našich obav. Dává nám sílu k manifestaci, která nás přenáší z nemožného do naší vlastní reality. Hudební doprovod zařizuje Lukáš Drahoňovský, který je můj velice blízký přítel. DJ, který již několikrát hrál při mé performance a pomohl tím vytvořit jedinečné momenty. Další člen mé posádky. Další Deluisa. Samotná performance je následně přenesena do videa, které je prezentováno těm, kteří se nemohli zúčastnit přímo.

Výsledná instalace je pro nás fragment, který zůstává po performance. Můžeme ji vidět, cítit. Vnímat. Zároveň je důležité podotknout, že v její realizaci mi pomohla Jessica Markechová. Umělkyně, u které jsem od začátku věděl, že její ruka bude právě ta, která mi dopomůže realizovat autentickou instalaci. Její estetika se mazlí s mou. Vzájemně si pomáhají a vytváří pohádkový dojem. Celý projekt funguje jako kolektivní práce.

První moment, kdy se stala Deluisa "oficiální" bylo zveřejnění vizuálu a párty, která nese právě jméno projektu. Myšlenka vlastní rave párty mě dlouho lákala a v tento moment mi přišlo, že je ideální načasování. Rave, který pomůže zviditelnit a přivydělat si na mou diplomovou práci. Pozvat djs, kteří se mnou spolupracují a obléknout je do toho, co jsem za poslední roky vytvořil. Pozvat přátele, kteří mě podporují. Dát jim možnost ochutnat to, na čem pracuji. Vyvořit instalaci, která bude doprovázet atmosféru celého večera. Od tohoto momentu vím, že projekt můžu více přiblížit více ostatním lidem a začít plné plánování.

Po letech vlastního hledání jsem v dalším bodě, kdy přemýšlím sám nad sebou a cestou, kterou se vydám. Po letech studia, zkoumání a objevování se opět stahuji k bodu, kdy chci zjistit, co bude dál. Opět to připomíná výpravu do neznáma. Pochybnosti přichází s určitou přitažlivostí. Co kdybych si to prostě užil? Využil svých zkušeností, radostí a nadšení, které mě opět postaví před výzvu, která mi prokáže, čeho jsem opravdu schopen. Uvědomit si tu sílu, kterou jsem v sobě hledal a dostat se do bodu, kdy si říkám "Jsem tak trochu delulu".

"Strach z opuštění světa, který jsem si budoval a najednou ho mám opustit. Objevovat co bude dále. Odchod z místa, které byla tvá komfortní zóna, safe place. Jsi odkázan na vytvoření nového paláce, který ještě kameny ani nemá, či ano?" - můj osobní deník

Deluisa

Bytost kterou jsem po celé roky vychovával ve vlastním těle, hlavě a srdci. Kdy jsem se nebál stát mořskou pannou v pondělí. V úterý být švadlena, která šije na svou nadcházející přehlídku. Středa stát deset hodin v práci, abych si dokázal vydělat na následující projekt a vlastní žití. Ve čtvrtek být klaunem, který se ptal na feministické otázky. V pátek attention whore, která tančila v záři reflektorů na ravech a zároveň ji to pomáhalo se uživit. V sobotu přítel pro své okolí - zasmát se i pobřečet nad životem. V neděli bytostí, která relaxuje a doceňuje celý chaos, ve kterém žije.

Často přemýšlím nad nevšedním způsobem žití a vděčností, co jsem právě prožil. Smutky i radosti se spojily a dokázaly mi dát život, který jsem nečekal. V dětství jsem se mnohokrát postavil překážkám, které ve mě právě dokázali stvořit život Deluisy.

Dítě, kterému bylo řečeno, že se studiem na vysoké škole nemůže ani počítat. Že být Queer není v pořádku. Růžové triko a korálky ze mě udělali Gaylorda. Na střední jsem jsem si párkrát vyslechl, že můj chaotický život nebude funkční a že nejsem zodpovědný. Málo kdo věděl, že jsem řešil dost komplikovanou rodinou situaci, kdy jsem byl v depresi a zároveň měl pocit, že si ji nemohu ani dovolit. Bylo mnoho situací, kdy se upřímně divím, že jsem to nevzdal. Každopádně mohu říci, že v těchto momentech se právě zrodila Deluisa. Byla vychovávána strachem ale i podporou, kterou jsem dostal od mých nejbližších. Přátele, kteří po mém boku vždy stáli. Maminka se kterou jsem věděl, že i když je to všechno těžké, je důležité věřit v lepší zítřky. Láskou, která odchází i přichází.

"Palác, ve kterém si žil, sis sám vytvořil. Neudělal to nikdo jiný. Poznal si sám sebe, poznal si jiné bytosti. Poznáváš sám sebe, poznáváš jiné bytosti. Ze svých zkušeností získáváš pevný základ pro vlastní místo, ve kterém si tvoříš nové panství a jsi schopen si ho užít. V sobě samotném nacházíš světlo, které je pro tebe pokladem. Poklad, který ti dává sílu na dlouhou a novou cestu za poznáním. Využitím tvých zbraní, které sis po roky připravoval. Jsi připraven na souboj v novém světě?" - Můj osobní deník

Závěr

Tento projekt vnímám jako oslavu bytostem. Snílkům, kteří se nebojí jít do věcí po hlavě, i když se občas zdá nereálné zvládnout danou záležitost. Rozhodl jsem se vytvořit komplexní projekt, který odráží to, co jsem dělal poslední roky v rámci mého studia.

"Aktivace a transformace pro nový svět. Pro novou cestu získáváš novou formu, která ti může být sice známá, ale je pro tebe zbrusu nová. Transformoval si se v mořskou pannu, transformuješ se do piráta, který si jde za srdcem, které je momentálně na souši. Je mimo oceán tvých slz. Štěstí i smutku. Víš, že slaná voda nadnáší? A že koráb během tvé transformace dokáže tančit?" - můj osobní deník

Budu vyprávět příběh. O malém klukovi, který tvořil co chtěl a nachází se v bodu, kdy se bojí, co bude dál. Zda jeho delulu nápady opravdu stály za to. Strach je jen emoce, která se dá přejít a přejmout z ní pozitiva, které aplikuje v další cestě.

"Tvá podoba je tvá nová kůže. Tvůj nový svět je tvůj nový domov. To co opouštíš, není finální sbohem. To co opouštíš je místem stále možnosti a velkým zdrojem tvé síly. Je to poklad. Je to to co si hledal. Tvá radost." - můj osobní deník

Ztroskotaná loď ležící na dně, postupně žijící jinou formou, než-li je zvyknuta. Adaptace na okolní život, rozklad, které nás tak dokáže ovlivnit. Poklad, který se zde nachází může být symbol budoucího štěstí. Performerstvo nejsem jen já, ale bytosti, co mě doprovázeli na mé cestě. Po mém boku. V mé hlavě jako inspirace. S myšlenkou, že právě i oni jsou tak trochu delulu. A zároveň jim to fakt sluší, protože mají na sebe kostýmy od Pchendy.

"Sám sobě sis dovolil vyvěsit bílou vlajku. Jsi sice pirát, ale nejdeš na boj proti ostatním. Jdeš na boj svého žití, který však není o násilí. Je to boj, kdy po sobě cákáš vodu. Lechtáš se a občas třeba kousneš. Je to boj z lásky. Vlajka ztvořena v ráji a zrození samotné Venuše. Z místa lásky a pěny, která se dotkla samotné bohyně. Zpíváme pirátskou hymnu. Lady Gaga Venus" - můj osobní deník

Použitá literatura:

- Doreen Virtue - Mermaids 101 2012
- Axel Muller, Christopher Halls, Ben Williamson - Mermaids, 2022
- James Hall - Slovník námětů a symbolů ve výtvarném umění, 1991
- Ludvík Svoboda editor - Encyklopedie antiky, 1997
- Sandrine Augusta-Boularot - Slovník řecko-římské mytologie a kultury, 1993

Internetové zdroje:

- <https://www.nylon.com/articles/mermaids-unicorns-millennial-pink-lgbtq-queer-culture>
- <https://mermaidsmonthly.com/2021/10/27/fish-out-of-water-how-mermaids-represent-disabled-queer-folk-like-me/>
- https://thewalkpaper.com/news/178/pirate_vivienne_westwood_1981
- https://katalog.vsup.cz/tritius-file?relativePath=tritius%2FWORK%2F103603%2FDip-lomova_prace_Ondrej_Kubes.pdf
- https://assets.vogue.com/photos/609ee5266c8abc501c461dbb/1:1/w_3226,h_3226,c_limit/GettyImages-1255034023.jpg
- <https://co.pinterest.com/pin/672725263124235967/>
- <https://rain-mag.com/uploads/original/img-6022-1742420862156-zr7spjsxg2p.jpg>
- <https://theimpression.com/wp-content/uploads/2022/02/solitude-studios-f22-032.jpg>
- <https://www.theguardian.com/lifeandstyle/2017/may/15/nature-ecosexual-annie-sprinkle-porn-star-queer>
- https://www.vulture.com/2011/08/you_and_i_stills.html
- https://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:John_William_Waterhouse_A_Mermaid.jpg
- https://extra-images.akamaized.net/image/96/5by6/2026/05/05/962c665-f944248c39697a2dcb9e568dc_md.jpg
- https://en.wikipedia.org/wiki/The_Temptation_of_St._Anthony_%28Carrington%29
- <https://www.imdb.com/name/nm12194685/>

Filmové zdroje

- Karel Kachyňa - Malá mořská víla, 1976
- John Musker, Ron Clements - Malá mořská víla, 1989